

TÜRKİYE

GIDA-İŞ BÜLTENİ

TÜRKİYE GIDA SANAYİİ İŞÇİLERİ SENDİKASI POLİTİK HABER VE EĞİTİM YAYINIDIR

YIL:9

16 EKİM 1978

SAYI:152

YÜCE İYAMA
KÜTÜPHANESİ

TÜRKİYE GIDA-İŞ SENDİKASI
GENEL BAŞKANI KEMAL NEBİOĞLU'
NUN , SENDİKAMIZIN 24. OLAĞAN
GENEL KURULUNU AÇIŞ KONUŞMASI

Sayın Konuklar,
Sayın basın emekçileri,
Sendikamızın değerli temsilcileri,
Delege Arkadaşlarım,

24. büyük kongremizi, ülkemizde ve dünyada halkların kurtuluşu için mücadele verirken ölenleri saygı ile selamlıyarak açıyorum. Geleceğin kuşaklarına daha özgür, daha insanca yaşanılır, bir dünya bırakabilmek için verilen mücadeleler, dönemimizde yeni boyutlar kazandı. Geri kalmış ülkelerde sürdürülen kurtuluş savaşlarının yanında, ülkelerindeki faşist yönetimlere karşı, direnen halkların eylemleri gittikçe etkinlik kazanıyor.

Dünyamızda Süper devletler arası çıkar mücadelesi eski şiddetini sürdürürken ülkemizin içinde bulunduğu, orta doğu bölgesi, Vietnam savaşından sonra daha büyük önem kazandı.

Bilindiği gibi, bu bölge tarihin en eski ticaret yolunu oluşturur.

Türkiye en zengin petrol kaynaklarının bulunduğu bu bölgenin en stratejik bir yerinde bulunmaktadır.

Amerikan emperyalizminin bu bölgede giderek artan çıkarları vardır.

Zira orta doğuyu elinde tutacak devlet batıda Avrupa ve ABD'lerini, kuzeyde Sovyetler Birliği'ni, doğu ve güney doğuda ÇİN'i, Hindistan'ı, Japonya'ya, güney ve güneybatıda Afrika ülkelerini tehdit eder!

Ortadoğuya kurulacak füze rampaları, buradan dünyanın her yerini rahatlıkla döver.

Uzmanlara göre ortadoğuya egemen olan devlet dünyaya egemen olur.

Arap İsrail savaşı ve anlaşmazlığının temelinde iki süper devletin ortadoğu üzerindeki egemenlik istekleri yatmaktadır. Başlangıçta, Sovyetler Birliğinin ağır bastığını görmekteyiz. Enver Sedat'ın MISIR-Sovyet dostluk ve yardımlaşma anlaşmasını tek yanlı bozması, Sudan'ın da aynı yolu tutması ile orta doğuda denge, ABD lehine değişmeye başlamıştır.

Ne varki, bu amansız mücadele sona ermiş değildir. Sovyetler Birliği Orta doğuyu üç yandan sarmıştır.

Devletler arasında stratejik bölgeler, ticaret yolları, doğal kaynaklar için mücadele uzun vadeli planlara göre yürütülmektedir. Çin'in batıya uzanma politikasının ilk adımları ÇİN-HİNDİ üzerinde uyguladığı politikadan anlaşılmaktadır. Batıya uzanma ve giderek dünyada etkenliğini artırmak istemesi ÇİN için de orta doğuyu önemli kılmaktadır.

./.

Sahibi: Türkiye Gıda-İş Sendikası Adına Genel Başkan Kemal Nebioğlu Yazı İşleri Müdürü Ahmet Ertan
Yönetim ve basıldığı yer : Merter Sitesi Ahmet Kutsi Tecer Caddesi No:10 Kat:3 Merter-İstanbul
Haftada iki kere çıkar. Gıda-İş Üyelerine parasız dağıtılır.

DISK

ICEF

İşte Türkiye'nin böyle bir bölgenin kuzey sınırını oluşturduğu düşünülürse ve Türkiye'de sergilenen olaylar bu açıdan değerlendirilirse sokaklarda patlayan bombalardan, tabancalardan tutun da demokratik kuruluşların, sendikaların, Siyasi partilerin yönetimine yapılan ya da yapılmak istenen müdahalelere ve giderek devletin faşistler tarafından işgali çabalarına kadar olayların tamamının orta doğu üzerinde egemen olmak mücadelesinin birer uzantısı olabileceğini her an gözden uzak bulundurmamamız gerektiğini ortaya koymaktadır.

Gerek örgütsel bağımsızlığımıza, gerekse ekonomik ve siyasal bağımsızlığımıza kıskançlıkla sarılmak zorundayız. Bizi, yani sendikamızı ve toplumumuzu bağırarak kılacak her türlü ilişkiden ısrarla ve kesinlikle kaçınmalıyız.

Arkadaşlar,

Türkiye Amerikan emperyalizminin boyunduruğu altındadır. Geçtiğimiz hafta Amerikan üsleri ve tesisleri açıkça çalışmalarını sürdürmeye başladı. Diğer yandan Nato'ya bağlı oluşumuz nedeniyle de ordumuzun tüm araç ve gereçleri Amerika devletince karşılanmaktadır. Bu gün bu araç ve gereçlerin çalışır halini sürdürmesi ABD'nin olanak sağlamasına bağlı.

Bu araç ve silahların kullanılması ise yine AED'nin müsaadesi ile mümkün. Kıbrıs çıkartmasında bunun dışına çıkıldığı için ABD'nin koyduğu ambargo ve uyguladığı ekonomik baskı güncel sorunumuz.

Bu siyasal çizgiye hiç şüphesiz bir günde gelmiş değiliz.

Bu politik tavır 1947'lere kadar uzanıyor. Amerika ile ilişkilerimizin bu süreç içindeki gelişimi hızlı bir seyir izlemiştir. O zamandan bu yana bu ilişkileri ve sonuçlarını ortaya koyanlar, sergileyenler çıkmış, gerçek durumun hal-kımız tarafından anlaşılması mücadelesi verilmiş, ancak ne emekçi halkımız ve ne de okumuklarımız, bunun bilincine son zamanlara kadar varamamışlardır. Bu deney bize iyi bir ders olmalıdır. Geleceğimizi bağliayacak her türlü anlaşmaya, yapılmadan yeterli duyarlılığı göstermeliyiz.

Arkadaşlar,

Türkiye emperyalizmin ağına bir günde, bir gecede girmedi. Kurtuluş Savaşı ile kovduğumuz güçleri ülkemize işbirlikçi sermaye, ağı ve bürokrasi üçlüsü getirdi. Bu üçlünün izlediği kapitalist ekonomi sonucunda Türkiye bugünkü yörün-gesine oturdu.

Kapitalizmin bize sunduğu program ve politika borçlanma oldu.

Borçlanma ise geçmişi itibariyle Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemle-rine kadar gider. (1850'lere kadar)

Bu davranış Kurtuluş savaşına kadar derinleşerek devam eder, genişir ve kurtuluş savaşı ile noktalanır.

Sonra da Osmanlı'nın bu borçları 1950 yıllarına dek ödenir.

Ülkemizde, dışarıya borçlanma 1950'den sonra hükümetlerin temel politika-sı haline gelmiştir.

Önce uygulanan devletten devlete olan borçlanma yöntemi değiştirilmiş uluslararası finans kaynakları yolu açılmış, daha sonra da özel bankalar ve tefe-cilere kaçır ıq vardırılmıştır. Genel bilgilere göre dünyanın dört bucağındaki 220

kuruluşa Türkiye'nin borcu bulunmaktadır. Bu kredi olanaklarının direkt olarak kapanması sonucunda ise emperyalizmin büyük para kuruluşları IMF, dünya bankası yolu ile bu sorunların yönetimi dönemi başlamıştır. Bu iki büyük kuruluşun kendine özgü genel kurallarının, ülkemizin üzerinde nasıl egemen kılınmak istendiğine hepiniz tanık olmaktadır. Hiç şüphesiz Türkiye, bu borçlanma ve kapitalist yolla, kalkınma şöyle dursun bu gün iflasın eşiğinde, dışarıya daha da bağımlı bir ülke durumuna gelmiştir.

Bu durumu iki başbakan; (70 sente muhtaç Türkiye), (enkaz halinde devralınan Türkiye) deyimleri ile ifade etmişlerdir.

Bütün bunlara rağmen bu yolda devam edilmesinin nedenini hiç şüphesiz bu güne dek oluşagelen iktidarların sınıfsal kökeninde aramak doğru olur.

Yılbaşında hükümeti devralan CHP ağırlıklı hükümet, ivedilikle kapıya gelip dayanan başbelası haline gelen borçları; erteleme, faizlerini ödeme zorunluğu ile karşı karşıya gelmiştir. IMF tavsiyesi ile borç almanın bedeli gerçekten ağırdır. Katlanılır gibi değildir. Ve alınacak borçların büyük bir kısmı da ülkenin kalkınması için değildir. Geçmişte alınıp havardaca sarfedilen kredilerin, veya bu borçların faizlerinin ödenmesine yöneliktir.

Emperyalizmin yeni borçlara ilişkin dayattığı koşulların içinde ücretlerin dondurulması, kalkınma hızının yavaşlatılması gelmektedir. Bu yol hiç şüphesiz ülkemizde büyük rakamlara ulaşan işsizliği artıracak önerilerdir.

İşsizlik ise; biraz daha güç koşullar, biraz daha kötü yaşantı, ve neticede açlık demektir.

Arkadaşlar,

MC Hükümetleri dönemlerinde başlayan ve şiddetini gittikçe artıran faşist baskı ve terör; ekonomik baskı yanında, halkımızın üzerinde korku yaratarak dikta ortamını oluşturma mücadelesi vermektedir.

Gençlere, emekçilere, sıradan vatandaşlara karşı planlı, programlı olduğu gittikçe kesinlik kazanan toplu cinayetler düzenlenmektedir.

Halkı, giderek kurum ve demokratik örgütleri çaresizlik içine iterek amacına ulaşmayı hedefliyen faşist örgütlerin eylemleri tırmanarak devam etmektedir. Hükümetin, devletin içine MC dönemlerinde yerleştirilen faşist örgüt ve kuruluşlar tarafından yönlendirilen kişileri henüz ayıklayamamış olması bu tırmanışa son günlere kadar olanak vermiş görünmektedir.

Bu bunalımlı dönem, geliştirilen faşist eylemler, olaylar ve giderek ağırlığını artıran pahalılık; fertlerimizi, dokunduğumuz vakit tahammül edilmez duruma getirmiştir. Ülkemizin içinde bulunduğu böylesi bir dönemde DİSK Başkanlar Konseyi toplanarak soruna İşçi Sınıfı açısından yaklaşmakta ve çözüm getirmeye çalışmaktadır. Hiç şüphesiz tüm bu sorunların çözümünde işçi sınıfımızın ve emekçi kitlelerin kesin tavrı belirleyici olacaktır.

Sayın Konuklar, değerli arkadaşlar,

Ülkemizde bu gün alınan önlemler, Sendikalarımızın devrimci mücadeleleri, hiç şüphesiz kesin çözümü getirmektedir.

Kesin çözüm, kesin kurtuluş, emekçi halkımızın siyasal iktidarından geçmektedir.

./.

Emperyalizmin etki alanından çıkılması, tam bağımsız Türkiye'nin kurulması ve de kalkınmaya yönelebilmek için bu yol tek yoldur. Bilim bunun böyle olduğunu göstermektedir. Bu umut ise ülkemizde şimdilik uzak görünmektedir.

İşçi sınıfımızın demokratik, ekonomik örgütleri ve bağlı olduğumuz konfederasyonumuz bugüne değin, güç koşullara, türlü engellere rağmen gelebilmiştir. Ancak işçi sınıfımızın, emekçi kitlelerin siyasal örgütlenmesi sağlıklı değildir.

Ülkemizde sol, paramparçadır ve tabandan kesinlikle kopuktur. Bu hal Türkiye'de demokrasinin gelişmesini de olumsuz yönde etkilemektedir.

Soldaki bu dağınıklık, bu karmaşa yetişmiyormuş gibi, kendi aralarındaki mücadele de acın asızdır. Bu tavır, bu davranış, siyasal partiler yanında; grup ve fraksiyonlar içinde geçerlidir.

Ne olacaktır bu dağınıklığın, bölünmüşlüğün sonu ? Bu böylemi devam edecektir ?

Ya da etmeli midir ?

Elbetteki bu gidiş durmalıdır.

Bu nasıl sağlanacaktır ?

Bunu kim sağlayacaktır ?

Her "emekten yanayım" diyenin kafasındaki sorudur bu.

Bunu icat etmeye ihtiyaç yoktur.

Türkiye İşçi Sınıfı, sorunu bilimsel olarak kavradığı ve sahip çıktığı vakit, çözümlenecektir.

İşte işçi sınıfının bilimsel sosyalizme giden yolda kümелendiği ve sahip çıktığı parti, işçi sınıfının partisi olacaktır. İsminin şu ya da bu olması, onu işçi sınıfının partisi yapmaz.

Arkadaşlar,

Türkiye'de sağ, solun örgütlenmesini örnek alarak teşkilatlanmakta siyasal ve ekonomik egemenliğini örgütler aracılığı ile devreye sokmaktadır. Amacı solun demokratik düzen içinde gelişmesini kırmak ve kendi etki alanını oluşturarak faşizmi getirmektir.

Öğrenci, öğretmen, memur dernekleri yanında sendikalar kurdurması dikkatle izlenmelidir. Bu gün MİSK adındaki konfederasyonun, etken olmasa da, kuruluşunun tek nedeni budur.

Geçmiş MC dönemlerinde iktidar ortağı olan partinin yan kuruluşu bu örgütün kamu iktisadi kuruluşlarında verdiği silahlı mücadeleye varan davranış belleklerimizden gitmemelidir.

MİSK'in yanında MSP'nin kurdurduğu Hak-İş adındaki örgütün, önceleri özentiden öteye varmayacağı sanıldığı halde, sonraları yine aynı yönetim döneminde, bakanlıkların verdiği güçle, işçi sınıfı mücadelesini nasıl engellemeye çalıştıklarını ve devlet gücünü bu yolda nasıl kullandıklarını biliyoruz.

Bütün bunlardan geçip bu günlere geldik. İşçi sınıfımızın mücadelesi bu tür müdahalelerden bütünü ile yakasını kurtarmış değildir. Kısa süre içinde de kurtarılmayacaktır.

O halde yakın günlerin bu dertlerini hatırlıyarak KONFEDERASYONUMUZ DİSK'e bakmalıyız.

Geçen yıl Konfederasyonumuz gerçekten bunalımlı günler geçirdi. Ancak bu bunalımı DİSK kendi kendine çözümlendi. Bu durum DİSK'in gücünü bir kez daha dost, düşmana gösterdi.

Bu gün ve gelecekte birliğimizi pekiştirmek, ve içe dönük dayanışmayı genişletmek durumundayız.

Zira düşmanımız o kadar çokki. O kadar kavi, o kadar güçlü ki,

Birliği geliştirmenin yolu; ayrı ayrı görüşte olanların, birbirinin görüşlerine saygılı olmalarından geçmektedir.

Ayrıca ve öncelikle kendi görüşlerini örgütlerde dayatma yolu ve de örgütlerini kendi siyasi çizgilerinin güdümüne sokma amaçları terkedilmelidir.

Örgütlerin sorunları, örgütlerin ilkeleri ile çözümlenme yoluna gidilmelidir.

DİSK ve üye sendikaların kendi organları tarafından, kendi ilkeleri doğrultusunda değil de bir takım partiler, ya da fraksiyonlar tarafından yönetilmesine müsamaha edersek, 1.8.1978 tarihinde ÖREN toplantısında da belirttiğimiz gibi DİSK sonun başlangıcına gelmiş demektir.

Şunu iyi bilelim ki İşçi sınıfımız kendine dayatılan her şeye, her düşünceye karşıdır. Bu dayatma soldan gelse dahi benimseyemez. Çünkü dayatma insan doğasına ters düşer.

DİSK üyesi bazı sendikalardan son yıllardaki kitlesel kaymaların nedeni sağ ya da sol sapmaların üyelere dayatılmak istenmesidir.

Ayrıca, sendikaların birbirlerinin iç işlerine karışmamaları genel ilkesi saygınlığını sürdürmelidir.

Bunun kesinlikle uygulanması yolundaki DİSK organ kararlarını Sendikamız aynen ve kesinlikle desteklemektedir.

Kardeşlerim,

DİSK'i güçlü kılan ilkelerin başında tavizsiz sınıf sendikacılık ilkesi gelmektedir. Devrimciliği DİSK'in ve Sendikamızın organlarının kuruluşu, işleyişi ve bilimsel sosyalizme olan inancından gelmektedir.

Sendikamız 1965 yılından bu yana tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesini uygulamıştır.

Bu ilkeyi yönetime getirmeyi bize kimse dayatmamıştır, önermemiştir. Bilimin ışığını rehber edinen yönetimimiz bu güne gelinceye kadar, aksaklıklar da yaparak uygulamayı söylesine sürdürmüştür:

İşyerinde sendika temsilcileri seçimi yaptırılmış ve seçilenler Sendikaca atanmıştır. Bu konuda herhangi bir müdahaleye olanak verilmemiştir.

İşyerlerindeki sorunların çözümlenmelerinde, işçilerle birlikte toplantılar yapılarak, konular, sorunlar, dertler, istekler bu toplantılarda tartışılarak kararlara varılmıştır.

Toplu sözleşmelerin her aşamasında üyelerle birlikte hareket edilmeye çalışılmıştır. Anketlerin hazırlanmasından toplu sözleşmelerin imzalanmasına kadar, geçen aşamalarındaki bu birliktelik, bu kolektif çalışma, hem bilgi alış-verişini sağlamış ve hem de kendi kaderlerini ilgilendiren konularda, o fabrikalardaki üyelerimizin söz sahibi olmaları, karar verme sorumluluğunu yük-

lenmelerini, beraberinde getirmiştir.

Ayrıca bu toplantılar karşılıklı gerçek bir eğitim olmuştur.

Daha sonraki yıllarda yeni bir aşamaya gelinmiştir. İşyerlerinde, işyeri işçi konseyleri kurulmuştur. İşyerlerinin büyüklüğüne göre her 10 işçi için bir konsey üyesinin seçilmesinden oluşan konseyler, işyerlerindeki sorunlarının çözümünde tabanın sağlıklı şekilde konulara yaklaşımını sağlamıştır.

Konseylerin İl Konsey toplantıları şeklindeki gelişmesini bu dönemde programa almak mümkün olmamıştır. Gelecek dönemde bu planda bu organların çalıştırılması, il çevresinde Sendikamızın problemlerinin çözümünü getireceğine olan inancı belirtmek isterim.

Bilimi pratiğimizde uygulamamız Sendikamızı, karşısındaki büyük güçlere rağmen geliştirmiştir.

Besin-İş bünyesinden gelen işyerlerinde bu pratiği uygulama olanaklarını henüz ve yeterince bulmuş değiliz. Ancak bu işyerlerinde çalışmakta olan üyelerimizin özleminin bu ilkeler olduğunu bilmekteyiz. Gelecekte bu yöntemin tüm işyerlerinde uygulanması sendikamızın etkinliğini kesinlikle artıracaktır.

Delege arkadaşlarım,

3,5 yıllık bir çalışmanın yükü ile huzurundayız. Çalışma dönemimizde Konfederasyonumuzun yoğun kitlesel eylemleri içinde bulunduk. Gerçekten şanlı DGM direnişlerinin içinden geçtik. Olağanüstü yargıya karşı demokratik tavrımız geniş yankılar uyandırdı. GIDA-İŞ üyeleri bu eylemleri yüzünden kitle halinde yargılandılar.

Dönemimizde 52 yıl sonra ilk defa 1 MAYIS işçi sınıfının uluslararası dayanışma gününü en coşkulu şekilde kutladık.

15-16 Haziran'lardan geçen Sendikamız şerefli tarihine 20 Mart FAŞİZME İHTAR EYLEMİ'ndeki bilinçli tavrı ile DİSK'in mücadeleli tarihine bir kez daha katkılarda bulundu. DİSK YÜRÜTME KURULU ilk kez bu eylemde verdiği emri üstlendi.

Arkadaşlar, önemli günler içinde yaşıyoruz. Korkunun, faşist terörün şiddetini artırdığı dönemde yaşıyoruz. Ama geleceğe güvenle bakıyoruz. Umutla bakıyoruz. Bu inançla mücadelemizi sürdürüyor ve yükseltiyoruz.

Selam olsun yarının tam bağımsız Sosyalist Türkiye'sini kuranlara
Selam olsun bu yolda sonuna kadar mücadele edenlere,

Selam olsun DİSK'in bayrağını, GIDA-İŞ'in bayrağını yüceltenlere.
Selam olsun sizlere.

KEMAL NEBİOĞLU